

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 71037-10-18 ש' נ' נ'

1

בפני כב' השופט שמואל בר יוסף

תובע

א.ש

ע"י ב"כ עו"ד בקסנסקי דמיטרי

נגד

י.ג

ע"י ב"כ עו"ד דוריס גולשה נצר

נתבעת

2

פסק דין

3

1. לפניי תביעת התובע (להלן: האב) להפחית את סכום המזונות המשולם לידי הנתבעת (להלן: האם) עבור בנם של הצדדים (להלן: הקטין).

5

2. העובדות הצריכות לעניין, שאף אינן שנויות במחלוקת, הן כלהלן:

6

2.1. הצדדים נישאו בשנת 2007. באותה שנה נולד הקטין (כיום כבן 11 שנים).

7

2.2. ביום 7.1.2016 אושר הסכם גירושין שנכרת בין הצדדים (להלן: ההסכם) ונישואיהם הותרו.

8

2.3. על פי ההסכם משלם האב מזונות עבור הקטין בסך של 3,000 ₪ לחודש (להלן: המזונות

9

המוסכמים). בנוסף למזונות המוסכמים התחייב האב לשאת בהוצאות הבאות: מלוא עלות

10

הצהרון, מלוא התשלום למסגרת החינוך בתחילת שנה, מלוא עלות חוג ספורט כולל ציוד,

11

מחצית עלות שיעורים פרטיים, מחצית עלות קייטנות, מחצית הוצאות ההלבשה, ומחצית

12

הוצאות הרפואה שאינן משולמות על ידי קופת החולים.

13

2.4. מאבחון פסיכודיאגנוסטי שנערך לקטין בחודש אפריל 2018 עולה, כי לקטין היו קשיי

14

התנהגות והתנהלות שהצדדים לא הצליחו להתמודד עימם. קשיים אלה החריפו עם פרידת

15

ההורים עד כדי פגיעה עצמית וביטויי אובדנות. ממצאי האבחון הם שלקטין קשיים

16

בשיפוט המציאות והוא נוטה להפגין תוקפנות בגינה הוא מהווה סיכון לעצמו ולסביבה.

17

נקבע, כי אם הקטין לא יקבל טיפול מתאים עלולה להתקבע אצלו הפרעת אישיות והוא

18

עלול לסבול מדיכאון. באבחון הומלץ על המשך טיפול בקהילה, אך "בשל התנגדותם

19

הגורפת של ההורים לטיפול מכל סוג שהוא, וסירובם להיות בהדרכה הורית, נראה כי

20

המלצה זו אינה בת מימוש". לנוכח האמור ולאור "רצונם של הוריו להפנותו למסגרת חוץ

21

ביתית" הומלץ כי הקטין יופנה למסגרת כזו.

22

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 71037-10-18 ש' נ' נ'

- 1 2.5. החל מחודש ספטמבר 2018 החל הקטין לשהות בפנימייה, ממנה הוא שב לבית האם אחת
2 לשבועיים מיום ו' ועד יום א' בבוקר. בנוסף שוהה הקטין בבית האם בחגים ובחופשות
3 (נ/1). האם משלמת עבור שהות הקטין בפנימייה סך של 275 ₪ לחודש.
- 4 3. עיקר טענתו של האב היא שהקטין שוהה בפנימייה משך רוב הזמן ומקבל בה חלק נכבד
5 מצרכיו. לפיכך טוען האב, כי יש להפחית את סכום המזונות לפחות כדי מחצית המזונות
6 המוסכמים. האב טוען כי הכנסתו הינה כ- 13,500 ₪ לחודש אך הוא חולה סרטן הנאלץ לנצל
7 ימי מחלה על מנת שלא תופחת הכנסתו. האב מציין, כי נולדה לו ילדה נוספת מבת זוגו דהיום.
- 8 4. האם טוענת, כי לקטין היו קשיי הסתגלות לפנימייה, והיא הוזעקה לעיתים מזומנות. האם
9 טוענת, כי גם כיום היא נוסעת פעמים רבות לפנימייה בתחבורה ציבורית על מנת לתמוך בקטין
10 ולדאוג לטיפול בו. מוסיפה האם וטוענת, כי הקטין מגיע רבות לביתה, וזאת הן ליומיים בסוף
11 שבוע אחת לשבועיים, הן בחגים ובחופשות, והן כאשר הוא חולה. לטענת האם היא רוכשת
12 לקטין את צרכיו המלאים למרות שהותו בפנימייה, לרבות מזון, הלבשה, ונסיעות וכי ההוצאה
13 בגינו גדלה ולא קטנה. לטענת האם היא טרודה בענייני הקטין, הן כאשר הוא מצוי בפנימייה והן
14 כאשר הוא מגיע הביתה, ולכן כושר השתכרותה נמוך ואינו עולה על 3,000 ₪ לחודש. נטען, כי
15 האם נתמכת בהוריה בסכום של 1,600 ₪ לחודש. האם שוכרת דירה בשכר חודשי של 3,800 ₪
16 לחודש.
- 17 5. כידוע, הפחתת מזונות קטין מותנית בהתרחשות שינוי נסיבות מהותי, היורד לשורש החיוב
18 ואשר לא היה צפוי לכתחילה (ע"א 363/81 פייגה נ. פייגה, פ"ד לו (3) 188). דומה, כי קשה
19 לחלוק שמעבר של קטין ממגורים בבית אחד ההורים לפנימייה עולה כדי שינוי נסיבות מהותי.
20 הדבר נעוץ בעובדה שאת מרבית ימיו מבלה הקטין בפנימייה ומקבל בה לפחות חלק מצרכיו.
21 הדעה שהובעה בפסיקה היא, ששיעור מזונותיו של קטין שוהה בפנימייה, הינו כדי מחצית
22 שיעור מזונותיו אלמלא שהה בה (גריידי ושלם, **מזונות ילדים**, עמ' 148, בעקבות בר"ע (ת"א)
23 70/96 **ברזילי נ. ברזילי** – לא פורסם).
- 24 6. הזדמן לי בעבר להביע את דעתי (תמ"ש 2136-02-15 ג. נ' ב.א. – לא פורסם), כי הדעה דלעיל
25 (שאיננה הלכה מחייבת, וספק אם היא מנחה בהיותה אמירת אגב) איננה בבחינת "כזה ראה
26 וקדש" אלא יש לשקול כל מקרה לגופו. באותה פרשה כתבתי דברים המתאימים גם למקרה
27 דנא: בימינו עת צרכיהם של קטינים, ובפרט קטינים מתבגרים, חורגים הרבה מעבר למזון ומדור,
28 אינני סבור כי כך הם פני הדברים. מקום בו נחסכות הוצאות ברכיב המזון מתווספות הוצאות לא
29 פשוטות בגין נסיעות לפנימייה וממנה והוצאות בגין תקשורת סלולארית. יתירה מזו, הוצאות
30 קבועות בגין ביגוד והנעלה, תספורת, וקוסמטיקה, שהינן מרכיב משמעותי בהוצאות של קטינים
31 מתבגרים, אינן נחסכות. זאת ועוד, עיקר החיסכון ברכיב המדור נוגע להוצאות אחזקתו של
32 המדור, שהרי הקטין/קטינה שבים לביתם וצריכים מקום סביר לשהות בו ולהניח את ראשם (אף

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 71037-10-18 ש' נ' נ'

- 1 שייתכן כי ניתן להסתפק במדור צנוע במידת מה, ככל שהוא נועד לשהות של סופי שבוע וחופשות
2 בלבד).
- 3 עובדה נוספת שיש לתת עליה את הדעת הינה, שגם ילדים השוהים בפנימייה שבים לביתם
4 בחופשים, המצטברים בישראל ל- 76 ימי חופש בשנה. בלשון אחרת, ילדים השוהים בפנימייה
5 שוהים בביתם כ- 20% מימות השנה, ולכן הפחתה של מחצית מדמי המזונות משמעותה הפחתה
6 בפועל של כ-60%! לעניות דעתי, הפחתת מזונות כדי מחצית תעשה במקום בו ברי כי נחסך שיעור
7 כאמור מסך הצרכים, ובמקום בו ההפחתה האמורה לא דנה את הקטין/הקטינה לחיי דלות.
- 8 7. דומה, כי הדברים אמורים מקל וחומר לגבי קטין בעל צרכים מיוחדים, הסובל מבעיות רגשיות
9 קשות עד כדי ניסיונות אובדניים. קטין כגון דא זקוק לתמיכה ועידוד מתמידים המתבטאים הן
10 ברכישות שונות והן בהוצאות אותן מוציאה האם בנסיעותיה התכופות לפנימייה. יתירה מזו,
11 הקטין שב לבית האם בכל סוף שבוע שני למשך יומיים ולכן שהותו בביתה יכולה להגיע (ביחד
12 עם החופשות) לשליש מימות השנה.
- 13 8. הלכה פסוקה היא, כי מזונות מוסכמים מהווים אומדן של צרכי הקטין כאשר הוא אצל ההורה
14 המחזיק בו (עא 259/75 **רקפת שטראוס נ' מיכאל שטראוס**, פ"מ (2) 358, 362), ובמקרה דנא –
15 3,000 ₪ לחודש. יודגש, כי הסכום למעשה גבוה יותר שעה שהאב התחייב לשלם לא מעט
16 הוצאות נוספות (חלק במימון מלא וחלק במימון כדי מחצית). דומה, כי לא יהיה מופרז להעריך
17 את סכום המזונות האקטואלי שהתחייב האב לשלם ב- 3,300 ₪ לחודש. כאמור לעיל,
18 ההוצאות המרכזיות שנחסכות בגין שנות הקטין בפנימייה נוגעות למזון, חלק יחסי מהוצאות
19 אחזקת המדור, וחלק מהוצאות החינוך. בהתאם לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
20 (להלן: הלמ"ס, ראו, למשל, **טבלת הכנסה והוצאה חודשית ממוצעת בעשירונים של משקי בית**
21 **לפי הכנסה נטו לנפש סטנדרטית**, לשנת 2016), מהוות ההוצאות האמורות כשליש מההוצאה
22 לנפש. באופן מותאם, היה מקום להפחית את המזונות בשליש. אלא שהקטין שוהה חלק לא
23 קטן מהזמן בבית האם, ולהערכתי מדובר בלא פחות משליש מימות ימי השנה. לפיכך הפחתת
24 המזונות הראויה הינה בשיעור של (שליש פחות תשיעית) כ- 22%. משמע, הפחתה בסך כ- 700 ₪
25 לחודש.
- 26 9. משעה שאירע שינוי נסיבות, ראוי להתחשב בהלכת 919/15, ולבחון את המזונות המוסכמים גם
27 בראי יחס הכנסות הצדדים. אין חולק, כי הכנסת האב הינה כ- 13,500 ₪. כאמור, האם טוענת
28 להכנסה של כ- 3,000 ₪ לחודש, גרסה עליה האב חולק. למעט אישור יועץ מס, שכתב כי
29 "למיטב ידיעתו" הכנסות האם הינן כ- 2,560 ₪ לחודש במוצע, אין ראיה של ממש לגבי
30 הכנסותיה. אשר למשקלו הראייתי של אישור כנ"ל, משעה שהוא לא נתמך במאומה ולא הוגש
31 כתצהיר, לא מדובר במשקל משמעותי. יתירה מזו, האם הודתה, כי את מרבית הכנסותיה היא
32 אינה מפקידה לחשבון (עמ' 10 שו' 35). משמע, האם מודה, כי מרבית הכנסותיה הן במזומן.
33 לפיכך, גם מתדפיסי הבנק לא ניתן לעמוד על גובה ההכנסות.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 71037-10-18 ש' נ' נ'

- 1
2
3
4 לא למותר לציין, כי בחשבון האם מצוי פיקדון בסכום של כ- 14,000 ₪ (עמ' 11 שו' 16) אליו
5 מופקדים כספים מדי חודש. כאשר נשאלה האם אודות הפיקדון היא טענה, כי הוא מיועד
6 לתשלום חובות. חובות נטענים אלה לא הוכחו, ואף אינם מתיישבים עם יתרת זכות הקיימת
7 בחשבון האם. זאת ועוד, מצאתי ממש בטענת האב, כי מגוריה של האם בדירה בגינה משולם
8 שכר הדירה בסכום של 3,800 ₪ לחודש, אינו עולה בקנה אחד עם הכנסה נטענת של כ- 3,000 ₪
9 לחודש (גם אם אביא בחשבון תמיכה של הורי האם בסכום חודשי של 1,600 ₪). בשים לב
10 לאמור, אך גם בשים לה לטענת האם, אותה מצאתי מהימנה והגיונית, כי היא מקדישה זמן רב
11 על חשבון עבודתה, לביקורים של הקטין ולהשגחה עליו כאשר הוא עמה (עמ' 12 שו' 14-2), אני
12 אומד את הכנסתה של האם בסכום של כ- 5,000 ₪ לחודש (הנמוך במעט משכר מינימום
13 דהיום). לאור האמור יחס הכנסות הצדדים הינו 25%-75% (בקירוב). משכך, אמור סכום החיוב
14 לעמוד על סך של $1,950 = 0.75 \times 2,600$ ₪ לחודש (בעיגול קל כלפי מעלה).
- 15 10. החישוב דלעיל אינו מדויק לחלוטין, שעה שניתן לטעון, כי את חלקו היחסי של האב בצרכי
16 הקטין יש לגזור מסך כל צרכיו ולא מאומדן צרכיו אצל האם. לפי נתוני הלמ"ס, בשים לב
17 להכנסת האב (גם אם אניח, לטובתו, כי הוא מפרנס יחיד), ההוצאה לנפש היא כ- 4,000 ₪. לפי
18 נתון זה היה על האב לשלם סך של $(0.75 \times 0.78 \times 4,000) = 2,350$ ₪ לחודש (בעיגול קל כלפי
19 מעלה).
- 20 11. בטרם נקשור סופית את אגד השיקולים הרלוונטיים, יש לתת את הדעת גם לאלה: מחד גיסא,
21 לטענות האב לעניין מחלתו, והולדת הבת הנוספת (הגם שהאב, בהגנותו, לא העמיד נושאים
22 אלה כעילות בפני עצמן להפחתת המזונות המוסכמים). מאידך גיסא, לעובדה שהקטין ממעט
23 לשהות אצל אביו (עמ' 3-4), ובנסיבותיו המיוחדות של מקרה זה ראוי לשפות את האם בגין כך
24 (השוו עמ"ש (מרכז) 21704-03-18 נ' ו. נ' ו. (2019)). בשים לב לכל אלה, ולהלכה לפיה מזונות לא
25 נפסקים לפי נוסחה אלא בראייה רחבה של כלל נסיבות המקרה (הלכת 919/15, סעיף 8 לפסק
26 דינו של כב' השופט מזוז) - נחה דעתי, כי ראוי להעמיד את המזונות על סך של 2,100 ₪ לחודש.
27 לסכום זה יש להוסיף 75% מהשתתפות האם בעלות הפנימייה.
- 28 12. אני ער לטענת האם, לפיה סכום המזונות נקבע לאור ויתור מצידה על זכויות שהאב צבר עד
29 מועד אישור ההסכם. גם אם אתעלם מטענות האב בנושא, אין בידי לקבל את הנתען. משעה
30 שההסכם לא קושר מפורשות בין שני הנושאים אין מקום לנסות ולפרק את ההסכם למרכיביו.
31 בלשון אחרת, גם אם נאמר שסכום המזונות הינו פועל יוצא של ויתור כזה או אחר מצד האם,
32 היא ידעה והסכימה, כי סכום זה עשוי להשתנות אם יארע שינוי נסיבות מהותי. הסכמה זו הינה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 71037-10-18 ש' נ' נ'

1 חלק אינטגרלי מההסכם דהיום וממערך הסיכונים והסיכויים שכל צד נטל על עצמו.

2

3

4

5 כמו כן אני ער לטענות האם בכל הנוגע להכנסות אשת התובע. גם לפי שיטת האם מדובר
6 בהכנסות לא גבוהות, ומשעה שלא ניתן משקל כבד להולדת בתו של התובע, דומה כי אין מקום
7 לדוש בנושא.

8 13. לפיכך, התביעה מתקבלת באופן חלקי, לאמור: החל מחודש ספטמבר 2018 ואילך ישלם התובע
9 לנתבעת למזונות בנם סך של 2,100 ₪ לחודש. בנוסף יישא התובע ב- 75% מהשתתפות האם
10 בעלות הפנימייה המשולמת לעיריית חולון. בנוסף יישאו הצדדים בחלקים שווים בהוצאות
11 הרפואיות של בנם (אך לא בהוצאות נוספות כמפורט בהסכם). יתר הוצאות ההסכם, שלא שונו
12 בפסק דין זה יעמדו בתוקפן, לרבות החיוב בתקופת השירות הצבאי וקבלת קצבת הילדים לידי
13 האם בנוסף לדמי המזונות. פשיטא, כי ככל שהקטין יחדל לשהות בפנימייה, ישוב חיוב המזונות
14 המוסכמים על כנו (מבלי לגרוע מזכותם של הצדדים לטעון כל טענה רלוונטית לאותו מועד).

15

16 בנסיבות המקרה אינני רואה מקום לעשות צו להוצאות.

17

תואיל המזכירות לסגור את התיק.

18

ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים.

19

20

ניתן היום, י"ד סיוון תשע"ט, 17 יוני 2019, בהעדר הצדדים.

21

22 שמואל בר יוסף, שופט

23

24

25

26

27

28

29